

MED IN MLEKO

Dvakrat me je v življenju močno prijelo, da bi napokal popotno bisago in rekel domovini končni adijo. Leta 2003, po mučnem svaljkanju na borzi dela, sem imel že vsega dovolj in začel postopek za izselitev v deželo na drugi strani globusa. In potem je prišla na pot služba, ki mi je obrnila pogled. Pred nekaj leti se je zgodba nekoliko ponovila. V Sloveniji sem imel vsega dovolj, korupcije, birokracije, dvoličnosti in še bi se dalo naštevati. V nekem romantičnem zanosu je prišla misel o pretrganju vseh vezi in odhodu. Potem je realnost mehko posegla vmes in misli o odselitvi so bile vse bolj redke in nazadnje sem ostal tukaj. Mogoče že malo prestar, preveč len in preveč

navajen na naš ritem, kaj pa vem!

Me pa zelo radostijo odhodi v tuje dežele, raziskovanje tega, kako se živi tam čez. Danes vam pišem nekoliko streznjen glede tega, kako je pri nas vse narobe in pri tujcih vse krasno. Zato je tale zapis mali opomnik vsem, ki mogoče tudi razmišljate o tem. Srečal sem kar nekaj tujcev, ki delajo v državi, ki ni njihova domovina. In se prebijajo stežka. Stroški življenja so ponekod res visoki, predvsem bivanja in razmere niso vedno takšne kot smo jih mogoče vajeni tukaj. Bolj natlačeno in bolj zanemarjeno sta recimo dve opazki, ki sem ju ujel mimogrede. Tako kot eni avanturisti cenijo anonimnost, ki ti jo milijonska mesta nudijo – tudi sam se rad potopim med neznanke – se sčasoma lahko razleze trpka osamljenost in nepovezanost s preostankom človeštva. Beg v virtualo je lahko edini izhod. Menim, da človek potrebuje občutek skupnosti in tam, kjer tega ni, počasi hira.

Nevajeni velikih razdalj smo lahko šokirani nad tem, da potrebujemo za transfer na drug konec mesta celo uro ali več in to vsak dan. Tudi pojem tega, da je nekaj tako blizu, da je dostopno peš, se lahko v tujini spremeni. Vstajanje ob 4. ali 5. zjutraj ni nič tako posebnega, saj mora človek do svojega delovnega mesta potovati toliko časa. Vem, lahko smo razvajeni in želimo, da imamo vse pred nosom, kar je hudo narobe. Vendar so tudi velike razdalje lahko kar ubijajoče, ko jih premagujemo vsak dan. Slovencu je mogoče čudno, da bi se vsak dan vozil na razdalji Maribor – Ljubljana – Maribor, vendar je to nekaj najbolj običajnega. Nobena skrajnost ni dobra, sem se le zavedal hvaležnosti za to, kar imamo. In to je tudi naša majhnost, ki lahko močno hrani energijo.

Obeti visokih plač mogoče držijo za določene panoge, ki trenutno uspevajo. In njim vsa čast, da si lahko za svoje delo izborijo dostojno plačilo. Vendar to ne velja za večino. Večina dobi mogoče dvakratnik našega plačila, trdo gara in prenaša višje stroške. Računica na koncu ni tako drugačna kot pri nas. Videl sem veliko povsem izmučenih mladih ljudi, ki sicer delajo, vendar delajo v potu svojega obraza za neko oddaljeno prihodnost, ki je še ni. Nobene Indije Koromandije ni bilo.

Potem ne smem pozabiti na ugodnosti, ki jih jemljemo za samoumevne, ker so pri nas že dolgo. Vendar niso samoumevne. Dostop do zdravstva je, kljub obetu razpada v Sloveniji, še vedno omogočen vsem, vsaj načeloma. Dostop do šolstva prav tako. Drugje to ni nujnost. Opažamo nastajajoče razlike med bogatimi in revnimi, te razlike nas lahko skrbijo. Naša sreča je v tem, da razkorak še ni postal kanjon. Ne še. Mogoče gremo po tej poti, nismo pa še tam. Drugje je že zdavnaj nastal veliki kanjon in revni ne morejo premostiti tega prepada. Nikoli. Revni so rojeni revni in bodo ostali revni. Si lahko predstavljate, da bi vlada v enem dnevu za 50 odstotkov zmanjšala denarno pomoč za kronično bolne otroke? V državi, kjer sem bil, se je to zgodilo. Za polovico. Za nas nepredstavljiv ukrep, ki bo nekaj tisoč družin sicer potisnil v bankrot, vendar tako pač je.

Ostal bom v Ljubljani. To zdaj že vem. Verjetno me bo kdaj v sveti jezi nad našimi neumnostmi prešnila muha odhoda, vendar bo tudi odletela. Gledam skozi okno našega starega bloka, nastal je takoj po drugi svetovni vojni za potrebe delavcev bližnje tovarne. Po zadnji sanaciji je res toplo in nič mi ne manjka. Če se bom čez nekaj minut odločil, da vseeno grem na kavo v center mesta, mi bo to vzelo lahkotnih 10 minut hoje. Kava za dober evro in ne za tri. Predvsem pa odnosi, ki so tukaj že dovolj trdni, da mi dajejo občutek povezanosti. Da, vsak teden je lahko čista blaznica dežurnih norcev, potem pa zatočišče moje majhne skupnosti plemenskih sodružnic in sodrugov. To je bilo potrebno sprejeti, da je večina pač zelo daleč od mene. Vendar je tako tudi v tujini. Večina maršira v trgovine, večina blebeta neumnosti, večina se obnaša grozljivo do soljudi in večina voli podobne ljudi na položaje. To je pač moč večine. Demokracija. Na koncu dneva nam ostane malo, zgolj stisk ljubljene osebe in pogled v ogledalo ali smo bili dovolj pristni. In to bom, vsaj jaz, skušal furati kar tukaj, v naši deželi.